

Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van , nr. WJZ/ Error! Unknown document property name. , tot wijziging van de Regeling diergeneeskundigen en de Regeling houders van dieren in verband met de invoering van een bioveiligheidsplan voor de pluimveehouderij (Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij)

Verzendwijze: Elektronisch

N.B.1. Bijlagen worden i.v.m. invoering elektronische bekendmaking niet meer ter inzage gelegd maar als apart bestand naar Sdu gezonden en gelijk met de regeling bekendgemaakt.

N.B.2. Behoort bij de regeling een bijlage, dan worden daarop de regeling en artikelnummer(s) vermeld.

Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van _____, nr. WJZ/ 86531428, tot wijziging van de Regeling diergeneeskundigen en de Regeling houders van dieren in verband met de invoering van een bioveiligheidsplan voor de pluimveehouderij (Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij)

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op de artikelen 10 en 269 van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving”) (PbEU 2016, L 84), artikel 1.28 van het Besluit houders van dieren en artikel 5.9 van het Besluit diergeneeskundigen;

Besluit:

ARTIKEL I

De Regeling houders van dieren wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 3.5, eerste lid, wordt ‘kippen of kalkoenen’ vervangen door ‘hoenderachtigen, eenden of ganzen’.

B

Hoofdstuk 10 komt te luiden:

Hoofdstuk 10 Overgangsbepalingen

Artikel 10.1 Overgangsbepaling bioveiligheidsplan

1. Artikel 3.5, eerste lid, zoals dat luidde voor inwerkingtreding van de Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij, blijft van toepassing tot en met 31 december 2025.
2. Dit artikel vervalt met ingang van 1 januari 2026.

ARTIKEL II

De Regeling diergeneeskundigen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Na de begripsbepaling ‘bevoegd gezag’ worden twee begripsbepalingen ingevoegd, luidende:

- *biobeveiligingsmaatregelen*: maatregelen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel b, en vijfde lid, van verordening (EU) nr. 2016/429, ter bescherming van de bioveiligheid;

- *bioveiligheidsplan*: een beschrijving van de te treffen biobeveiligingsmaatregelen en een analyse van de bioveiligheid waar deze maatregelen op gebaseerd zijn;.

2. De begripsbepaling '*minister*' komt te luiden:

- *minister*: Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur;.

3. Na de begripsbepaling '*Richtlijn nr. 2005/36/EG*' wordt een begripsbepaling ingevoegd, luidende:

- *verordening (EU) nr. 2016/429*: verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving”) (PbEU 2016, L 84);.

B

Aan het opschrift van hoofdstuk 5 wordt toegevoegd 'en bioveiligheid'.

C

Het opschrift van paragraaf 3.2 van hoofdstuk 5 komt te luiden:

§ 3.2 Bedrijfsgezondheidsplan, bedrijfsbehandelplan en bioveiligheid.

D

Aan artikel 5.14 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Het eerste lid, onderdelen f en g, is niet van toepassing voor het opstellen van het bedrijfsgezondheidsplan voor een houder van pluimvee, anders dan kippen of kalkoenen.

E

Artikel 5.15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt 'kippen en kalkoenen' vervangen door 'pluimvee'.
2. In het tweede lid, onderdeel a, vervalt 'bedrijfshygiëne,'.
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Indien het bedrijfsgezondheidsplan wordt opgesteld voor een houder van pluimvee bevat het plan tevens een bioveiligheidsplan. Het bioveiligheidsplan gaat in op de getroffen en te nemen biobeveiligingsmaatregelen met betrekking tot:

- a. hygiënezones;
- b. plaagdieren en wilde vogels;
- c. bezoekers en personeel;
- d. voertuigen en materialen;
- e. aan- en afvoer van dieren, mest en kadavers;
- f. reiniging en desinfectie van het bedrijfsterrein, stallen en inventaris;
- g. in het geval dat de houder eieren produceert: gebruikt materiaal, ruimtes, reiniging en desinfectie;
- h. uitloop van pluimvee; en

- i. andere risico's voor de bioveiligheid en zoonosen met betrekking tot het bedrijf of de bedrijfsvoering.

F

Artikel 8.1 komt te luiden:

Artikel 8.1 Overgangsbepaling bioveiligheid

1. Artikel 5.15, derde lid, is van toepassing met ingang van 1 januari 2026.
2. Artikel 5.15, tweede lid, zoals dat luidde voor inwerkingtreding van de Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij, blijft van toepassing tot en met 31 december 2025, voor zover het bedrijfsgezondheidsplan geen bioveiligheidsplan bevat.
3. Dit artikel vervalt met ingang van 1 januari 2026, onder vernummering van artikel 8.2 en artikel 8.3 tot artikel 8.1 en artikel 8.2.

ARTIKEL III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

ARTIKEL IV

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

TOELICHTING

1. Aanleiding en hoofdlijnen van de regeling

Een goede bioveiligheid is van belang om zo veel mogelijk te voorkomen dat ziekteverwekkers die dierziekten en zoönosen kunnen veroorzaken bij bedrijven met gehouden dieren kunnen binnendringen waardoor dieren en mensen ziek kunnen worden en mogelijk ook antimicrobiële middelen moeten worden toegepast. Daarbij vormt het ook een barrière voor het ontsnappen van voor de buitenwereld ongewenste ziekteverwekkers vanuit het bedrijf. Het is belangrijk om kritisch te zijn op bioveiligheid en dit te blijven optimaliseren. Via een bioveiligheidsplan (hierna: BVP) kan dit bestendig worden.

Op grond van artikel 10, eerste lid, onderdeel b, en vierde lid van verordening (EU) 2016/429 (EU-Diergezondheidsverordening)¹ is een veehouder verplicht om adequate maatregelen te nemen om insleep van ziekteverwekkers te voorkomen door middel van een adequate bioveiligheid. Deze regeling is een (nationale) invulling van een bestaande Europese verplichting. Met deze regeling worden commerciële pluimveehouders verplicht tot het in kaart brengen van bioveiligheidsmaatregelen middels het BVP. In de toekomst zullen ook andere sectoren verplicht worden om een BVP op te stellen.

In het BVP worden de beheers- en fysieke maatregelen beschreven die zijn bedoeld om het risico te verminderen dat dierziekten en zoönosen worden geïntroduceerd, zich ontwikkelen en zich verspreiden naar, in of uit 1) een dierenpopulatie of 2) een inrichting, zone, compartiment, vervoermiddel of enige andere voorziening, ruimte of locatie. De verplichting tot het voorhanden hebben van een BVP is een eerste stap in een langer traject tot verdere verbetering van de bioveiligheid in de pluimveesector. Op basis van de plannen en ervaringen kunnen vervolgstappen worden genomen om de bioveiligheid zo nodig nog verder te verbeteren.

In artikel I van de onderhavige regeling is de Regeling houders van dieren zodanig aangepast dat de verplichting om een bedrijfsgezondheidsplan (hierna: BGP) op te stellen geldt voor alle commerciële pluimveehouderijen met hoenderachtigen, eenden of ganzen. Pluimveehouders die eerder niet verplicht waren om een BGP op te stellen zijn nu als gevolg van de wijzigingen in de Regeling diergeneeskundigen verplicht om een BGP op te stellen met het BVP als enig onderdeel. Dat betekent dat alle houders van commercieel pluimvee een BVP voorhanden dienen te hebben met een jaarlijkse opvolging en evaluatie hiervan in het BGP.

Nut en noodzaak van het bioveiligheidsplan

In het BVP moeten ten minste een aantal voorgeschreven onderdelen uitgewerkt worden. De voorgeschreven onderdelen zijn in lijn met de onderdelen zoals die opgenomen zijn in de hygiënescan van brancheorganisatie AVINED. Hiermee kan op een consequente en logische wijze een inventarisatie gemaakt worden van te nemen bioveiligheidsmaatregelen. De hygiënescan van AVINED staat hiervoor publiekelijk ter beschikking. Veel pluimveehouders zijn nu al aangesloten bij een privaat kwaliteitssysteem, waarin de hygiënescan van AVINED gebruikt wordt. De verplichting die in deze regeling wordt vastgelegd heeft tot doel om ook de bioveiligheid bij pluimveehouders die niet zijn aangesloten bij het private

---

¹ Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving”) (PbEU 2016, L 84).

kwaliteitssysteem IKB te verbeteren. Voor het tegengaan van de verspreiding van ziekteverwekkers is het namelijk van belang dat alle commerciële pluimveehouders een BVP opstellen.

De hygiënescan van AVINED is de afgelopen periode steeds breder bekend geraakt binnen de pluimveesector, wordt inmiddels door steeds meer bedrijven als onderdeel van het private IKB-systeem gebruikt en kan op draagvlak rekenen. Het gebruik van de hygiënescan van AVINED borgt dat alle verplichte onderdelen uit het BVP worden behandeld. Het staat pluimveehouders echter ook vrij een eigen hygiënescan te maken, mits alle onderdelen genoemd in artikel 5.15, derde lid, van de Regeling diergeneeskundigen hierin worden opgenomen.

De hygiënescan is de basis geweest van de pilot 'bioveiligheid pluimveebedrijven' waar aan de hand van een vragenlijst, doorgenomen tijdens bedrijfsbezoeken van de dierenarts, relevante risicofactoren structureel besproken werden. Dit maakte enerzijds duidelijk welke analyse pluimveehouders van betrokken bedrijven hadden gemaakt en wat voor maatregelen zij hadden genomen om toekomstige risico's te verkleinen. Daarnaast hielp het invullen van de scan bij het identificeren van eventuele resterende tekortkomingen in de bioveiligheid.

De gestandaardiseerde vragenlijst, met daarin algemene vragen over bioveiligheid, aangevuld met enkele extra vragen over specifieke zaken die geassocieerd werden met een verhoogd risico op insleep van aviaire influenza (AI), gaven bruikbare handvatten voor bedrijfsspecifieke optimalisaties. De onderzoekers betrokken bij de pilot gaven aan dat het samen met veehouders doornemen van de scan in combinatie met een bedrijfsbezoek, behulpzaam is bij het nadenken over bedrijfsspecifieke maatregelen om risico's op virusinsleep, en hiermee dus ook andere ziekteverwekkers, verder te beperken.

Aansluiting bioveiligheidsplan bij bedrijfsgezondheidsplan

Met artikel II, onderdeel E, wordt geregeld dat er een BVP moet worden opgesteld als onderdeel van het BGP. Het BVP komt in de plaats van het onderdeel 'bedrijfshygiëne' uit het BGP en is hier een nadere invulling van. Het BVP volgt als onderdeel van het BGP de bestaande regelgeving en systematiek van het BGP. Dit betekent dat in het BGP een jaarlijkse analyse moet worden uitgevoerd door de pluimveehouder en dierenarts samen van de getroffen bioveiligheidsmaatregelen (actiepunten) en dat jaarlijks afspraken gemaakt moeten worden om de bioveiligheid te optimaliseren.

De hygiënescan wordt op dit moment in het private kwaliteitssysteem alleen door de pluimveehouder ingevuld. Bij de evaluatie van het BGP kan deze hygiënescan wel door de dierenarts gebruikt worden als hulpmiddel om de hygiëne- en diergezondheidsstatus te bespreken. In de nieuwe situatie moet het BVP worden opgesteld in samenspraak met de dierenarts, waarbij ook zijn kennis en expertise over het verbeteren van de bioveiligheid betrokken kan worden. De vragenlijst is nu een hulpmiddel en daarmee nog geen staande praktijk bij elke pluimveehouder. Door in het BGP het BVP op te nemen, dat gebaseerd is op de hygiënescan van AVINED, wordt externe en interne bioveiligheid structureel en in samenspraak besproken en in een jaarlijkse cyclus geëvalueerd.

Gecombineerde bedrijven met pluimvee en varkens (en/of andere zoogdieren)

Varkens kunnen gelijktijdig besmet worden met zowel varkensinfluenzavirus, humaan influenzavirus en/of een aviaire influenzavirus, waarbij deze virussen kunnen vermengen tot een nieuwe variant met potentieel zoönotische risico's. Dit risico wordt door deskundigen onder andere voorzien bij bedrijven waar pluimvee

én varkens op hetzelfde erf worden gehouden. Ook herkauwers kunnen verspreidingsbron voor aviaire influenza zijn en hiermee een risico zijn voor de mens. Als op het pluimveebedrijf commercieel of hobbymatig gehouden varkens en/of andere zoogdieren gehuisvest zijn, dient bij het opstellen van het BVP rekening gehouden te worden met de diergeneeskundig gewenste fysieke scheiding van deze diersoorten. Dit om ongewenste overdracht en verspreiding van ziekten en zoönosen tegen te gaan. Hierbij kan het nodig zijn om als onderdeel van artikel 5.15, derde lid, onderdeel i, een of meer actiepunten op te nemen om deze epidemiologische eenheden te scheiden en gescheiden te houden.

Rolverdeling pluimveehouder en dierenarts

Uit artikel 1.28 van het Besluit houders van dieren en artikel 5.9 van het Besluit diergeneeskundigen volgt dat het BVP een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de pluimveehouder en dierenarts is.

Dit betekent dat de pluimveehouder verantwoordelijk is voor:

- het voorhanden hebben van een BVP en het door een dierenarts laten opstellen van een BVP;
- het jaarlijks laten evalueren van het BVP door de dierenarts; en
- de uitvoering van de actiepunten uit het BVP;

en de dierenarts hierbij de verantwoordelijkheid heeft om:

- het BVP op te stellen in samenspraak met de pluimveehouder en daarbij mogelijke actie- en verbeterpunten te constateren;
- het BVP jaarlijks op verzoek van en in samenspraak met de pluimveehouder te evalueren, actualiseren en vast te leggen of, en zo ja welke, actie- en verbeterpunten aandacht behoeven;
- zich in te spannen om bij de verlening van zorg het BVP in acht te nemen en daarmee te handelen in overeenstemming met het BVP.

De pluimveehouder is op grond van het hiervoor genoemde artikel 10 van EU-Diergezondheidsverordening gehouden om bioveiligheidsmaatregelen te nemen. De pluimveehouder is daarom verantwoordelijk om de actiepunten uit het BVP uit te voeren. De dierenarts spant zich hierbij, op verzoek van de veehouder, in om goede zorg te verlenen met inachtneming van het BVP. Deze inspanningsverplichting geldt ook in andere situaties dat de dierenarts zorg verleent, met als enige aanvulling dat hierbij rekening wordt gehouden met het BVP.

2. Regeldruk en gevolgen voor de uitvoering

De verplichting om een BVP te hebben, ligt bij de dierhouder. Eenmalig zal door de dierhouder, in samenspraak met zijn dierenarts, een BVP opgesteld worden. Voor de invulling van deze verplichting kan de dierhouder gebruik maken van de hygiënescan van AVINED. Deze scan is publiekelijk beschikbaar gesteld, ook voor dierhouders die geen lid zijn van AVINED. Uit de pilot van AVINED is gebleken dat dit voor dierhouders ten minste een uur vergt. De dierhouder kan ervoor kiezen het opstellen van het BVP te combineren met de jaarlijkse evaluatie van het BGP. Hij kan er ook voor kiezen dit eerste BVP los te koppelen van het opstellen van het BGP.

Uit de data van CBS blijkt dat er 1675 pluimveebedrijven zijn in Nederland.² Voor het in kaart brengen van de regeldrukkosten voor de dierhouder moet rekening gehouden worden met de kosten van zijn eigen bruto uurloon. Daarnaast moet

---

² Bron: CBS, datum 26 april 2024.

rekening gehouden worden met de kosten die de dierhouder maakt voor de inzet van zijn dierenarts. Uitgaande van het gemiddelde bruto uurloon plus opslagen van 77 euro voor pluimveehouders, komen de incidentele regeldrukkosten voor zijn eigen tijd als dierhouder op 128.975 euro.³ Voor de kosten van de inzet van een dierenarts voor een uur kan worden aangesloten bij het uurtarief dat dierenartsen vanuit de Rijksoverheid vergoed krijgen voor de bestrijding en bewaking van dierziekten. Dit uurtarief wordt berekend op basis van de CAO Veterinaire zorg, opgehoogd met een toelage voor werkgeverslasten en overheadkosten, zoals huisvesting. Dit uurtarief wordt twee keer per jaar geïndexeerd. Voor de periode 1 juli tot en met 31 december 2024 is dit uurtarief vastgesteld op 145,36 euro. De incidentele kosten voor de pluimveesector voor de inzet van de dierenarts komen daarmee uit op 243.478 euro. In totaal zijn de incidentele regeldrukkosten voor de sector 372.453 euro. Een deel van de bedrijven maakt op dit moment reeds vrijwillig gebruik van deze hygiënescan, waardoor in de praktijk de incidentele regeldrukkosten lager zullen liggen. De dierenarts kan de tijd die hij hiervoor moet uittrekken in rekening brengen bij de dierhouder, dus hiervoor hoeven geen aanvullende regeldrukkosten te worden berekend.

De jaarlijkse evaluatie van het BVP zal toegevoegd worden aan de bestaande evaluatiecyclus van het BGP. De tijdspanne en administratieve lasten die gemoeid zijn met de evaluatie van het BVP, als onderdeel van het BGP, hangen af van de individuele situatie en de actiepunten. Door aan te sluiten bij de bestaande systematiek en planningscyclus van het BGP is de inschatting van de extra werklast voor de evaluatie van specifiek het BVP ongeveer 15 minuten per jaar voor de dierhouder. Dit kan uitlopen als er reden is hier uitgebreider bij stil te staan. Hiermee komen de structurele jaarlijkse regeldrukkosten voor alle pluimveehouders gezamenlijk voor hun eigen inzet op 32.243,75 euro. De jaarlijkse extra regeldrukkosten voor de diensten van de dierenarts komen uit op 60.869,50 euro. Dat maakt het totaal aan extra jaarlijkse regeldrukkosten voor de sector uitkomen op 93.113,25 euro.

Over de regeling heeft een gesprek met verschillende pluimveehouders en een dierenarts plaatsgevonden in het kader van de agrarische praktijktoets. Tijdens dit gesprek zijn door de deelnemers verschillende vragen gesteld over de uitwerking in hun praktijk, onder andere over het samenspel van deze regeling met private kwaliteitssystemen in de pluimveesector, de verantwoordelijkheidsverdeling tussen pluimveehouder en dierenarts en de handhaving op deze verplichting door de NVWA. Dit heeft op een aantal plaatsen geleid tot verduidelijking in de toelichting bij de regeling. Daarnaast zijn tijdens het gesprek vragen gesteld over de samenhang van deze regeling met andere onderdelen uit de aanpak en bestrijding van aviaire influenza. Deze vragen zijn beantwoord door verwijzing naar het Intensiveringsplan preventie vogelgriep (Kamerstukken II 2022/23, 28807, nr. 291), waarin het bredere beleid op het gebied van preventie van vogelgriep beschreven is.

3. Toezicht en handhaving

Het toezicht op het voorhanden hebben van een BVP zal worden uitgevoerd door de NVWA. De controle op het BVP zal onderdeel worden van het reguliere toezicht dat de NVWA houdt op het BGP. Deze regeling is – via artikel 1.28 van het Besluit houders van dieren en artikel 5.9 van het Besluit diergeneeskundigen – gebaseerd op artikel 2.2, tiende lid, onderdeel n, van de Wet dieren. Op grond van artikel 8.6

---

³ ISCO-2008 code 01.

en 8.7 van de Wet dieren is een gedraging in strijd met het bepaalde krachtens artikel 2.2 een beboetbaar feit.

4. Inwerkingtreding en overgangsrecht

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2025. Inwerkingtreding per 1 januari 2025 maakt het mogelijk om het opstellen van een BVP te betrekken bij de jaarlijkse evaluatie van het BGP in het jaar 2025. Er geldt een overgangperiode van een jaar. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2026 een verplichting geldt voor het voorhanden hebben van het BVP voor alle commerciële pluimveehouders.

Het BVP hoeft niet gelijktijdig met de evaluatie van het BGP te worden opgesteld. Bij de eerst opvolgende evaluatie van het BGP kan dan ook het BVP geëvalueerd worden, tenzij het BVP nog maar kort voor de evaluatie van dit BGP is opgesteld.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,